

Vrijdag 13 september 1918 – ochtendeditie

Havre, 12 september. Het Belgische leger heeft in de nacht van 11 september een nieuw succes behaald. Zijn aanvalstroepen hebben in stormloop de vijandelijke stellingen in de streek van Papegoed veroverd. Na een gedurfde geschutvoorbereiding klampten de soldaten zich aan de Duitse schansen vast. De vijand verdedigde zich verwoed. De strijd van man tegen man, die 2 uur duurde, eindigde geheel in het voordeel der Belgen. 's Ochtends waren alle doelen bereikt en was een vooruitgang bevochten van 800 m diepte op een front van 2 km. Het aantal gevangenen bedraagt meer dan 70 man, terwijl talrijke machinegeweren en een aanzienlijke buit in handen van de Belgen zijn gevallen, die het bos en de hoeve van Papegoed stevig bezet worden.

Een telegram van de Eiffeltoren verspreidt een bericht uit Havre, volgens hetwelk de Duitsers uit de kathedraal van de Verlosser en de Sint Jacobskerk te Brugge de koperen platen hebben weggehaald, die de graftombes sierden van personen als Jan van Woudenberg, secretaris van Filips de Schone. Een smeekbede, dienaangaande door de geestelijkheid tot de Duitse overheid gericht, heeft niets uitgehaald.

Bij Losser zijn gisteren twee gedeporteerde Belgen over de grens gekomen, die in Duitsland in de munitiefabrieken hadden moeten werken.

Vrijdag 13 september 1918 – avondeditie

Berlijn, 13 september. Legergroep kroonprins Rupprecht en Boehn: Dicht bij de kust en ten noordoosten van Bikschote hebben wij kleinere ondernemingen met succes uitgevoerd.

Tussen Ieper en Armentières zijn verkenningsaanvallen van de vijand mislukt.

Kunstwerken uit België.

Naar aanleiding van het bericht, dat onder deze titel in ons avondblad van woensdag is opgenomen, schrijft men ons:

in de zomer van 1915 hingen in het café Riche te Amersfoort, waarvan de eigenaar Duitse relaties had, schilderstukken, die de sporen droegen uit de lijsten gesneden en vervoerd te zijn op andere wijze dan met kunstwerken gewoonte is.

De restaurateur vertelde mij op mijn vraag, hoe hij aan die stukken kwam, het volgende: de schilderijen waren het eigendom geweest van bewoners van kastelen in Noord-Frankrijk. Met de komst van het Duitse leger waren deze gevlucht en hadden in allerijl de doeken uit de lijsten gesneden en meegenomen. Via Engeland waren ze naar Nederland gezonden door de eigenaars, die ze uit geldgebrek moesten verkopen ... Commentaar overbodig.

Ook schijnt het, dat de bibliotheken in het bezette gebied geplunderd zijn. Wanneer men de catalogi van de in Duitsland in de laatste jaren gehouden boekenveilingen eens naging, zou men misschien interessante bijzonderheden vindt. Zo is er vorig jaar (naar ik meen te Berlijn), een veiling gehouden van een reusachtige aantal incunabelen, naar het heette allemaal dubbels uit Duitse bibliotheken. Één daarvan, aangekocht voor een universiteitsbibliotheek hier te lande, werd me door een beambte getoond met de opmerking: "Het ziet er nogal Leuvens uit, vindt u niet?" Het was een boek, dat blijkens een 16e eeuwse aantekening op het schutblad, toen thuishoorde in een boekerij (ik meen van het domkapittel) de Atrecht.

Men meldt ons: Een officiële mededeling uit Havre, gedateerd 16 augustus 1918, zegt het volgende: "Hollandse en Zwitserse bladen hebben een stuk gepubliceerd, waarin aan een Belgisch blad, dat ze voorstellen als "officieel orgaan" van het Belgisch gouvernement te Havre, een afschuwelijke uiting wordt toegeschreven, die vergezeld gaat van lasterende insinuaties tegen een deel van het Belgische leger.

Deze bewering zou niet waard zijn te worden tegengesproken – ze is al te grof – als ze niet de dwaling bevatte, die ten slotte zou kunnen geloofd worden, dat het Belgisch gouvernement rechtstreekse betrekkingen zou onderhouden met de pers.

Het Belgisch gouvernement bezit geen officieel orgaan."

Hier wordt bedoeld op de mededeling, waarin Fernand Neuray, hoofdsteller van de XXe Siècle, beschuldigd werd te hebben geschreven dat een Belgisch offensief uitstekend zou zijn om des te meer Vlamingen om te laten brengen. Deze beschuldiging, het is achteraf gebleken, was van alle grond ontbloot. Ze vond haar oorsprong in de opruiende boekjes, die enkele overgelopen activistische soldaten nu in België verspreiden: Vlaanderens weezang aan de IJzer.

Verbetering. Boven het stukje over de Duitse rechtbanken in België in ons avondblad van gisteren staat: Het Vlaamsche nieuws van 9 dezer schrijft. Hierbij is verzuimd mede te delen, dat het blad het bericht ontleend had aan de Belgischer Kurier van 7 dezer.